

Motion

1978/79:2174

av **Britta Bergström m. fl.**

med anledning av propositionen 1978/79:90 med förslag till ändring i rättshjälpslagen (1972:429) m. m.

I propositionen 1978/79:90 föreslås ändringar i rättshjälpslagen, vilka får till följd att arbetsuppgifterna för rättshjälpsnämnderna minskar. Med anledning därav föreslås att rättshjälpsnämndernas antal minskas från sex till två.

Enligt propositionen skall rättshjälpsnämnderna i Stockholm och Jönköping vara kvar, medan nämnderna i Malmö, Göteborg, Sundsvall och Umeå försvinner. I rättshjälpsutredningen – betänkandet (SOU 1977:49) Översyn av rättshjälpsystemet – var ledamöterna och experterna inte överens om det antal rättshjälpsnämnder som skulle behållas. Man var dock överens om lokaliseringen så till vida att i samtliga tre alternativ Malmö nämndes som en av de orter där rättshjälpsnämnd lämpligen kunde vara kvar. Jönköping nämndes inte i något av alternativen.

Som enda motivering för att behålla Jönköpingsnämnden anges att domstolsverket, som är och även i fortsättningen skall vara tillsynsmyndighet för rättshjälpen, är beläget i Jönköping. Om domstolsverket fungerat som tillsynsmyndighet för de nuvarande sex rättshjälpsnämnderna, belägna på olika orter, bör verket kunna utöva motsvarande tillsyn för två nämnder utan att en av dessa måste finnas på samma ort som verket.

Det finns åtskilliga skäl för att behålla rättshjälpsnämnden i Malmö i stället för den i Jönköping.

Antalet inkomna ärenden har varit högre vid rättshjälpsnämnden i Malmö än i Jönköping alltsedan rättshjälpsnämnderna inrättades. År 1977 var vid Malmönämnden antalet ärenden om allmän rättshjälp 11 936 och om offentligt biträde 633, medan vid Jönköpingsnämnden motsvarande siffror var 9 398 och 532.

Allmänheten vänder sig ibland till rättshjälpsnämnd för att få upplysningar genom personligt besök eller telefonsamtal. Sannolikt kommer behov av sådana kontakter att finnas även efter de förändringar beträffande arbetsuppgifterna som nu föreslås. Med det befolkningsunderlag som finns i Skåne, mer än 1 miljon människor, innebär en rättshjälpsnämnd i Malmö att ett större antal personer behåller möjligheten till snabb direktkontakt med nämnden än om denna är belägen i Jönköping. En grupp, för vilken behovet av personlig kontakt kan var särskilt uttalat, är invandrarna. Enbart i Malmö finns f. n. ca 25 000 invandrare, och även i andra delar av Skåne finns många invandrare. För dessa kan det vara väsentligt att ha nära tillgång till en rättshjälpsnämnd.

Enligt uppgift från de berörda rättshjälpsnämnderna är personalsituationen f. n. följande. Enligt plan finns i Malmö 16 tjänster som upprätthålls av 18 personer. I Jönköping är motsvarande siffror 11 resp. 12. I Malmö är 4 av tjänsterna juristtjänster, i Jönköping 2. Nedläggning i Malmö berör alltså fler personer än nedläggning i Jönköping. Dessutom bör möjligheterna till omplacering vara betydligt bättre i Jönköping än i Malmö. I Jönköping finns nämligen kammarrätt, försäkringsrätt, domstolsverket och rättshjälps besvärdsnämnd. Malmö saknar motsvarande myndigheter, och omplaceringsmöjligheterna där bedöms som mycket begränsade.

Under senare år har Jönköping blivit mycket gynnat när det gäller lokalisering av statliga myndigheter. Till Jönköping har följande myndigheter lokaliserats: lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, statens jordbruksnämnd, domstolsverket, kammarrätt och försäkringsrätt. Beträffande försäkringsrätten hade den utredning som föregick propositionen föreslagit Malmö som lokaliseringsort. Utan någon motivering ändrade föredragande departementschefen detta till Jönköping, vilket också blev riksdagens beslut.

För Malmös del kan man konstatera att situationen är den omvända. Riksdagsbeslut finns att Lv4 skall flytta från Malmö. Risk föreligger att Malmö förlorar sjöbefälsskolan eller delar av den utbildning som bedrivs där. Sådana åtgärder kan få vidare negativa konsekvenser. Enskilda och företag kan få den uppfattningen att utvecklingen i Malmö kommer att hållas tillbaka. Man kanske därför tvekar inför flyttning till Malmö eller etablering där som annars skulle vara motiverad.

Beträffande arbetsmarknadsläget kan konstateras att Malmöhus län sedan 1975 har haft sämre sysselsättningsutveckling, högre arbetslöshet och större antal arbetssökande per ledig plats än Jönköpings län. Det är därför synnerligen angeläget att i Malmö och i länet behålla varje arbetsplats.

Till sist kan framhållas att rättshjälpsnämnden i Malmö flyttade in i nya ändamålsenliga lokaler så sent som i februari 1978.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att Malmö skall vara kansliort för en av rättshjälpsnämnderna även efter omorganisationen.

Stockholm den 12 februari 1979

BRITTA BERGSTRÖM (fp)

PER GAHRTON (fp)

ERIC HÄGELMARK (fp)

KARIN AHRLAND (fp)

MARGOT HÅKANSSON (fp)